

ЕФЕКТИВНІСТЬ ІНСТРУМЕНТІВ КОНТРОЛІНГУ В УПРАВЛІННІ СТРАТЕГІЧНО-ТРАНСФОРМАЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМНИЦТВА

У статті розглянуто теоретичні та прикладні аспекти оцінювання ефективності інструментів контролінгу в управлінні стратегічно-трансформаційним розвитком підприємництва. Актуальність дослідження зумовлена функціонуванням сучасного підприємництва в умовах підвищеної нестабільності зовнішнього середовища, посиленням конкурентного тиску та активною цифровізацією економіки, що потребує впровадження нових управлінських підходів і підвищення якості інформаційного забезпечення процесу прийняття рішень. Визначено, що контролінг у сучасних умовах трансформується з інструмента фінансового контролю у комплексну інтегровану систему управління, яка забезпечує координацію процесів планування, аналізу, моніторингу та підтримки прийняття управлінських рішень на різних рівнях.

Обґрунтовано підхід до формування системи інструментів контролінгу на основі їх класифікації за рівнями управління, функціональним призначенням та ступенем цифровізації, що дозволяє забезпечити комплексність і узгодженість їх використання. Встановлено, що ефективність інструментів контролінгу залежить від їх відповідності етапу життєвого циклу підприємства, галузевої специфіки, масштабів діяльності та рівня цифрової зрілості організації. Узагальнено особливості застосування контролінгу в різних сферах підприємництва, що дозволило визначити ключові напрями адаптації інструментарію до умов функціонування підприємств і підвищити його прикладну цінність.

Системне використання інструментів контролінгу сприяє підвищенню обґрунтованості управлінських рішень, своєчасному виявленню відхилень, оптимізації використання ресурсів та ефективному управлінню ризиками. Водночас воно забезпечує підтримку реалізації стратегічних трансформацій, формування гнучкої системи управління та підвищення адаптивності підприємства до змін зовнішнього середовища. Отримані результати можуть бути використані суб'єктами підприємництва для підвищення ефективності управління, зміцнення фінансової стійкості, забезпечення довгострокового розвитку та формування конкурентних переваг у сучасних умовах господарювання.

Ключові слова: контролінг, ефективність інструментів, стратегічно-трансформаційний розвиток, підприємництво, управління, цифровізація, життєвий цикл підприємства.